

ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันและการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

อมรรัตน์ ฝาละศรี, พย.ม.¹

รัตนเพ็ญพร ขำขันมะลี, วท.ม.¹

สุวรรณณี มณีศรี, พย.ม.¹

อณัญญา ลาคุณ, วท.ม.¹

สนาไพพร ขวาทไทย, วท.ม.¹

(วันที่ส่งบทความ: 28 เมษายน 2564; วันที่แก้ไข: 29 พฤษภาคม 2564; วันที่ตอบรับ: 15 มิถุนายน 2564)

บทคัดย่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาและจากการที่นักศึกษาในปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย จึงอาจทำให้ไม่ได้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลเท่าที่ควรหรืออาจขาดการรู้เท่าทันสื่อ การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับของพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมดังกล่าวกับการรู้เท่าทันและการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาพยาบาล ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 158 คน ที่ได้รับการเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ 1.แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2.แบบสอบถามการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\alpha = .76$) 3.แบบสอบถามการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\alpha = .84$) และ 4.แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล ($\alpha = .89$) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษายู่ในระดับมาก ($M = 4.28, SD = 0.57$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลาง ($r(156) = .599, p < .001$) และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับสูง ($r(156) = .738, p < .001$) สรุปได้ว่านักศึกษาพยาบาลที่ยอมรับและรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ จะมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลที่ดี ดังนั้นอาจารย์พยาบาลควรออกแบบการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้รับรู้ประโยชน์และเห็นความสำคัญของพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลในอนาคต

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ, การปฏิบัติการพยาบาล, นักศึกษาพยาบาล

¹ อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

¹ Corresponding author: ออมรรัตน์ ฝาละศรี, E-mail: amornrat.ph@cpru.ac.th

The Relationship Between Literacy and Acceptance of Information Technology and the Information Technology Use Behaviors in the Nursing Practices of Nursing Students

Amornrat Phalasri, M.N.S.¹

Rattanapenporn Khakkunmalee, M.Sc.¹

Suwannee Maneesi, M.N.S.¹

Ananya Lalun, M.Sc.¹

Lanaprai Kwathai, M.Sc.¹

(Received: April 28th, 2021; Revised: May 29th, 2021; Accepted: June 15th, 2021)

Abstract

Information technology (IT) has been an important teaching and learning instrument during the coronavirus outbreak. Students nowadays are able to easily access to information from many sources, however they may not have developed sufficient skills for analyzing the validity of gained information, be unaware of its benefits, or lack media literacy. The aims of this study were to study the level of IT use and the correlations with media literacy, IT acceptance, and IT use behaviors in the nursing practices of nursing students. Participants were 158 second to fourth year Bachelor of Nursing students who were purposively selected from a university in Northeastern Thailand. The instrument used for data collection was divided into four parts: 1) the General Information Questionnaire, 2) the Information Technology (Media) Literacy Questionnaire ($\alpha = .76$), 3) the Information Technology Acceptance Questionnaire ($\alpha = .84$), and 4) the Information Technology Use Behavior in Nursing Practice Questionnaire ($\alpha = .89$). Data were analyzed using descriptive statistics and Pearson's correlation coefficients. The results showed that IT use behaviors in the nursing practices of nursing students was at a high level ($M = 4.28$, $SD = 0.57$). It had a statistically significant relationship with IT literacy at a moderate level, $r(156) = .599$, $p < .001$, and with IT acceptance at a high level, $r(156) = .738$, $p < .001$. In conclusion, the nursing students who accept IT and had IT literacy would have better IT use behaviors in their nursing practices. Therefore, nursing instructors should design learning courses to improve the students' understanding and perception the usefulness and the importance of IT use behaviors to promote their use of IT in their nursing practices in the future.

Keywords: information use behaviors, nursing practice, nursing students

¹ Lecturer, Faculty of Nursing, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum, Thailand.

¹ Corresponding author: Amornrat Phalasri, E-mail: amornrat.ph@cpru.ac.th

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology [IT]) เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยในแต่ละราย เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยการใช้ข้อมูลทางวิชาการหรือการวิจัยที่น่าเชื่อถือ สารสนเทศและการสื่อสารช่วยให้เข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างรวดเร็วและนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อปรับใช้ในการพยาบาลให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สุปราณี พลชนะ และนันทกาญจน์ หาญพรม, 2560) ผู้ปฏิบัติการพยาบาลสามารถพัฒนาการทำงานด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศค้นหาและนำผลงานวิจัยมาใช้ (Research utilization) หรือการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice) เพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลและการบริการด้านสุขภาพ (กรณีการ์ รัชอินทร์ และชนิษฐา วรธงชัย, 2562; ชมพู วิพูนพวงษ์, นิตยา เพ็ญศิริรักษา, และพาณี สีตกะลิน, 2559) วิชาชีพการพยาบาลมีการพัฒนาองค์ความรู้จากการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านบริการ บริหาร การศึกษา การพัฒนาคุณภาพ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการพยาบาล องค์ความรู้ถูกถ่ายทอดผ่านทางวารสารการวิจัยโดยตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานอย่างกว้างขวาง แต่ยังไม่ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลเท่าที่ควร (Wood, 2008) นักศึกษาพยาบาลถือว่าเป็นบุคลากรด้านสุขภาพที่จำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้องค์ความรู้จากฐานข้อมูลที่สำคัญเหล่านี้ได้

นักศึกษาพยาบาลจะเป็นบุคลากรทางสุขภาพในอนาคตที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในชีวิตมากขึ้น จึงต้องยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้และควรมีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาลจากข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพที่น่าเชื่อถือ (จูไรรัตน์ ดวงจันทร์ และคณะ, 2560) มีความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลที่น่าเชื่อถือไปพัฒนาตนเองต่อยอดองค์ความรู้ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติการ (พิชญภาสาแดง, นงนภภัทร รุ่งเนย, รัตนา สิงห์ครูบอน, และพรสุดา ปลอดภัย, 2563) ทั้งนี้นักศึกษาพยาบาลควรมีความสามารถในการสืบค้นโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การอ่านข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแหล่งอ้างอิงอย่างมีวิจารณญาณ จึงจะสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ (พนิตนาฏ ชำนาญเสื่อ และคณะ, 2559) ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล นักศึกษาพยาบาลควรถูกเตรียมให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการเปิดโอกาสให้ศึกษาเรียนรู้อย่างอิสระด้วยการปลูกฝังทักษะการใช้องค์ความรู้จากสารสนเทศซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต (ปราณี อ่อนศรี, 2561)

สำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2564) มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning outcomes) ที่คาดหวังตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility)

ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis, communication and information technology skills) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (Professionals skills) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในเชิงวิชาการ และการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Larsen, Heer, Lærum-Onsager, & Gjevjon, 2021) และมีผลต่อการพัฒนาองค์ความรู้ที่จะนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์, สุรีย์ จินเรือง, และวิภาศิริ นราพงษ์, 2560)

พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลในยุคที่ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) พบว่ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านวิชาการน้อยกว่าด้านความบันเทิงจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าพฤติกรรมการรู้สารสนเทศด้านสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล มีทักษะในการประเมินสารสนเทศด้านสุขภาพและการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และการนำไปใช้ในประเด็นที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หรือเมื่อเกิดความต้องการข้อมูลอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น (พนิตนาฎ ชำนาญเสื่อ และคณะ, 2559) เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของ ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ, สกุนตลา แซ่เตียว, วรินทร์ลดา จันทวิเมือง, ทิพย์สุคนธ์ กิจรุ่งโรจน์, และจินตวีร์พร เป็นแก้ว (2563) ที่พบว่าพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการใช้ด้านการศึกษาและด้านการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง แต่การใช้ด้านบันเทิงอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าการที่นักศึกษาพยาบาลสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย อาจทำให้ขาดการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ไม่รู้ประโยชน์ของข้อมูลที่ได้รับและละเลยแหล่งที่มาของข้อมูล เป็นต้น (เสาวนีย์ ชูจันทร์ และธณชัย คนบุญ, 2562)

พฤติกรรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีของนักศึกษาพยาบาลมีความสำคัญในการแสวงหาความรู้ทั้งทางวิชาการและทางวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการให้การพยาบาลที่มีมาตรฐาน พัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะเชิงวิชาชีพและบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แต่จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่านักศึกษายังมีการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศในเชิงวิชาการน้อย และขาดทักษะในการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Media literacy) และการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลและความสัมพันธ์ของพฤติกรรมดังกล่าวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

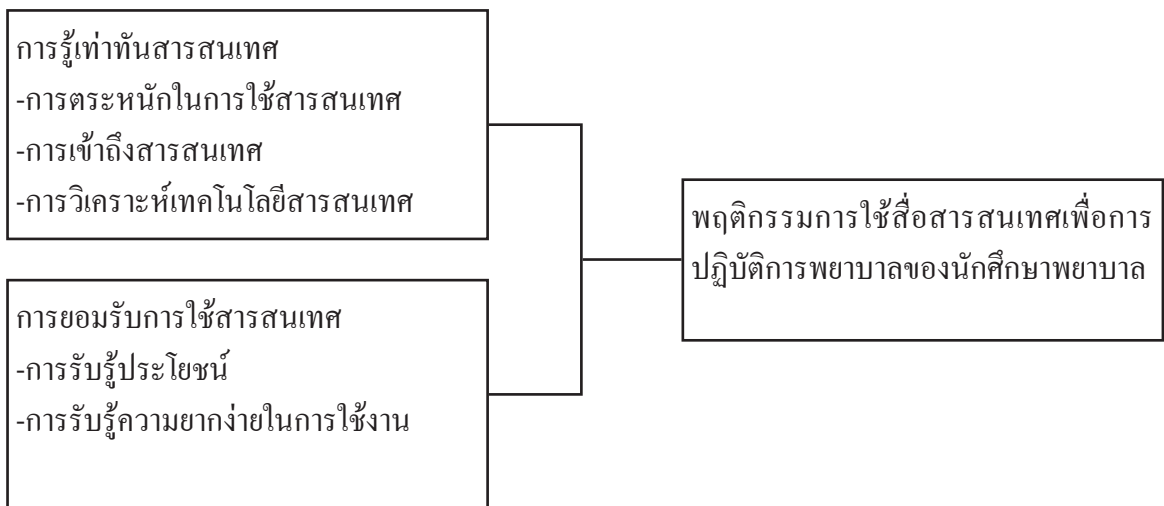
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดการรู้เท่าทันสารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2010 อ้างใน ชมพู่ วิพูนานุกษ์, นิตยาเพ็ญศิริรักษา, และพาณี สีสกะลิน, 2559) และทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Theory of acceptance model [TAM]) ของ Davis (1989) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีชื่อเสียงและนิยมใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสารสนเทศ และการยอมรับสารสนเทศของนักศึกษาพยาบาล เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัยต่อไป ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมดังกล่าวกับการรู้เท่าทัน และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2563 จำนวน 158 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2-4 ที่ศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่แทนที่ (Sampling without replacement) ในนักศึกษาแต่ละชั้นปีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโรยามานะ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร, 2553) กำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 99%

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เลขที่ 003/2562 ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัยและสอบถามความสมัครใจในการร่วมโครงการวิจัย รวมทั้งได้ชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับและไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคล การเข้าร่วมการวิจัยนี้ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ต่อเดือน ที่พัก และช่วงเวลาที่ใช้สื่อเทคโนโลยี จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับงานวิจัย จำนวน 14 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าคะแนนจาก 1-5 ค่าคะแนนที่น้อยแสดงว่ามีความรู้ในข้อนั้นน้อย และค่าคะแนนที่มาก แสดงว่ามีความรู้ในข้อนั้นมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งพัฒนามาจากออร์ทาลีออนวัน (2555) จำนวน 11 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าคะแนนจาก 1-5 ค่าคะแนนที่น้อยแสดงว่ามีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีในข้อนั้นน้อย และค่าคะแนนที่มากแสดงว่ามีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีในข้อนั้นมาก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลจำนวน 16 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรม ลักษณะเป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด ลักษณะของคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าคะแนนจาก 1-5 ค่าคะแนนที่น้อยแสดงว่ามีการพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลในข้อนั้นน้อย และค่าคะแนนที่มากแสดงว่ามีการพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลในข้อนั้นมาก

แบบสอบถามส่วนที่ 2-4 มีการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ ชเนตตี สยนาหนท์ (2555) คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 อยู่ในระดับน้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 อยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 อยู่ในระดับมาก และค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 ขึ้นไปอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการพยาบาลและมีความชำนาญเกี่ยวกับการวิจัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) พบว่าได้ค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ .86 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2-4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และตรวจสอบความเที่ยงด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient [α]) พบว่าแบบสอบถามเกี่ยวกับการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลมีค่า α เท่ากับ .76, 84 และ 89 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าความน่าเชื่อถือของเครื่องมืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ถึงระดับดี (ไพศาล วรคำ, 2559)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ของสถาบันที่เป็นพื้นที่วิจัยล่วงหน้า 1-2 สัปดาห์ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นประสานไปที่หัวหน้าห้องในแต่ละชั้นปี เพื่อขอความร่วมมือกับนักศึกษาในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

2. ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถาม การรักษาความลับ ข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนการสมัครใจในการตอบแบบสอบถามโดยไม่มีผลต่อการเรียนแต่อย่างใด และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามโดยใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ต่อเดือน ที่พัก และช่วงเวลาที่ใช้สื่อเทคโนโลยี โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 92.4) ส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 38.0) และชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 38.0) ส่วนใหญ่เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 (ร้อยละ 57.0) มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 58.2) พักหอพักภายนอกมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 72.8) และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในช่วงเวลา 20.01-24.00 น. (ร้อยละ 79.7) รองลงมาคือ ช่วงเวลา 16.01-20.00 น. (ร้อยละ 67.7)

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล พบว่าโดยพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.28, SD = 0.57$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมทั้งสองด้าน คือ ด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านจุดมุ่งหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($M = 4.35, SD = 0.66; M = 4.28, SD = 0.69$ ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันและการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลพบว่า การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r(156) = .599, p < .001$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวิเคราะห์เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r(156) = .620, p < .001$) การตระหนักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r(156) = .405, p < .001$) และการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r(156) = .480, p < .001$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกในด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศคือ นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม นอกจากการเรียนในชั้นเรียน ($M = 4.43, SD = 0.61$) และใช้เพื่อการดาวน์โหลดข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการทำรายงานรายกรณี และงานที่ได้รับมอบหมาย ($M = 4.41, SD = 0.64$) ส่วนในด้านจุดมุ่งหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เพื่อทบทวนองค์ความรู้สำหรับเตรียมตัวสอบเลื่อนชั้นปี/ การสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ($M = 4.35, SD = 0.70$) และเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางด้านการวิจัยทางการพยาบาลและด้านสุขภาพอื่น ๆ ($M = 4.34, SD = 0.66$) ดังแสดงรายละเอียดของค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรม ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาล

ข้อความ	M	SD	ระดับ
ด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ			
1. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการเรียนในชั้นเรียน	4.43	0.61	มาก
2. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงหรือข้อมูลต่าง ๆ สำหรับทำรายงาน การศึกษาผู้ป่วยรายกรณี	4.41	0.64	มาก
3. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวนทักษะทางการพยาบาลต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.27	0.72	มาก
4. ใช้ข้อมูลจากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตแทนการค้นคว้าจากห้องสมุด	4.23	0.75	มาก
5. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสาขาการพยาบาลจากทางอินเทอร์เน็ต	4.23	0.67	มาก
6. เพื่ออ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ บทความด้านสุขภาพบนวารสารที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ	4.22	0.70	มาก
7. สืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในผลิตเนื้อหาข่าวสารและสื่อในแผนการสอนทางการพยาบาล	4.20	0.71	มาก
8. เพื่อติดตามการจัดการเรียนการสอน สอบถาม-ปรึกษากับอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศบนหอผู้ป่วย	4.32	0.73	มาก
9. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสอบถาม-ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ	4.15	0.72	มาก
10. นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการลงทะเบียน สืบค้นข้อมูลผลการเรียนของนักศึกษา	4.30	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมรายด้าน	4.35	0.66	มาก
ด้านจุดมุ่งหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
11. เพื่อการสืบค้นข้อมูลทางด้านการวิจัยทางการพยาบาลและด้านสุขภาพอื่น ๆ	4.34	0.66	มาก
12. เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้วิชาการใหม่ ๆ ทางด้านสุขภาพและการพยาบาล	4.23	0.68	มาก
13. เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางการพยาบาล	4.24	0.66	มาก
14. เพื่อเตรียมตัวก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	4.22	0.73	มาก
15. เพื่อติดตามข่าวสารต่าง ๆ ทางด้านการพยาบาลที่ทันสมัย	4.33	0.70	มาก
16. เพื่อทบทวนองค์ความรู้สำหรับเตรียมตัวสอบเลื่อนชั้นปี/การสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ	4.35	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมรายด้าน	4.28	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมของแบบสอบถาม	4.28	0.57	มาก

ส่วนการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r(156) = .768, p < .001$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าการรับรู้ความยากง่ายต่อการใช้งานมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r(156) = .706, p < .001$) และการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r(156) = .738, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปร	พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ ปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล		
	ค่าสถิติ	p-value	ระดับความสัมพันธ์
การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ			
การตระหนักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.405**	< 0.001	สัมพันธ์ปานกลาง
การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.480**	< 0.001	สัมพันธ์ปานกลาง
การวิเคราะห์เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.620**	< 0.001	สัมพันธ์สูง
รวม	0.599**	< 0.001	สัมพันธ์ปานกลาง
การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ			
การรับรู้ความยากง่ายต่อการใช้งาน	0.706**	< 0.001	สัมพันธ์สูง
การรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.738**	< 0.001	สัมพันธ์สูง
รวม	0.768**	< 0.001	สัมพันธ์สูง

* p-value < 0.05, ** p-value < 0.01 (n = 158)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาพยาบาลมีระดับมาก เช่นเดียวกับการศึกษาของ สุปราณี พลชนะ และนันทกาญจน์ หาญพรหม (2560) ที่พบว่าพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถทำได้ง่ายโดยการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ เพื่อสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาสร้างพื้นที่ส่วนตัวได้ตามความต้องการของแต่ละคน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (ปราณี อ่อนศรี, 2561) ประกอบกับนักศึกษาสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้โดยสะดวก นอกจากนี้ในส่วนที่นักศึกษามีใช้เองแล้ว ยังมีในส่วนที่วิทยาลัยได้จัดสรรไว้ให้ เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลการศึกษาค้นคว้า (กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์, บุญเตือน วัฒนกุล, และทศยรัตน์ รื่นเรือง, 2558) อีกทั้งนักศึกษาในยุคนี้มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นทุนเดิม ส่งผลให้เมื่อมาอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมด้านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยนักศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อสืบค้นข้อมูลหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด เช่น ค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ และคณะ (2563) พบว่า นักศึกษาพยาบาลเมื่อเข้าสู่ชั้นปีที่ 2 เนื้อหาที่เรียนเริ่มมีความยากและเข้มข้นมากยิ่งขึ้นเมื่อเข้าสู่วิชาทางการพยาบาล นักศึกษาพยาบาลจึงต้องค้นคว้าหาความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มเติม เพื่อนำมาทำความเข้าใจหรือทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19 [COVID-19]) ส่งผลต่อการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับรายงานของ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO], 2020) ที่พบว่า นับจากปี พ.ศ. 2563 มหาวิทยาลัยทั่วโลกใน 40 ประเทศ ทั้งในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกกลาง ยุโรป และอเมริกาเหนือได้ปรับเปลี่ยนจัดการเรียนการสอนจากในห้องเรียนเป็นการเรียนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ประกอบกับการให้ค้นคว้าข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ จุดมุ่งหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการทบทวนองค์ความรู้สำหรับเตรียมตัวสอบเลื่อนชั้นปี/ การสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเนื่องจากสื่อเทคโนโลยีทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย และทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ เกิดทักษะการสื่อสารเชิงวิชาชีพ เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับบุคคล เกิดการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น เพื่อน อาจารย์นิเทศ เป็นต้น (จันทิมา เขียวแก้ว, ศิริธร ยิ่งแรงเรือง, และทัศนีย์ เกริกกุลธร, 2557)

ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ของการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วยการตระหนักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการวิจัยของ พนิตนาถุ ชำนาญเสื่อ และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาการรู้สารสนเทศด้านสุขภาพ การรู้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพและสภาวะสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกพบว่า นักศึกษามีทักษะในการประเมินสารสนเทศด้านสุขภาพและการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ Larsen et al. (2021) ที่ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางเทคโนโลยีในการศึกษาพยาบาลจำนวน 28 เรื่อง พบว่าสมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนทางพยาบาล คือ การสอนให้นักศึกษามีการรู้เท่าทันสารสนเทศแต่การศึกษารู้ทันสื่อ การรู้ทันตนเองกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของ กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ (2561) พบว่าการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

การวิเคราะห์เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในระดับสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพของ กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ (2561) ที่พบว่านักศึกษาสามารถให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อได้โดยมุ่งเน้นขั้นตอนการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารจากการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลแล้วนำมาอธิบายโต้เถียง หรือเป็นข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจ รวมถึงการพยายามทำความเข้าใจเจตนาของผู้ส่งสารว่านำเสนอข้อมูลข่าวสารไปเพื่อผลประโยชน์ใด เพื่อไม่ให้ตนเองหลงเชื่อในข้อมูลเหล่านั้นทันที

ความสัมพันธ์ของการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง สอดคล้องกับการวิจัยของ พนิตนาถ ชำนาญเสื่อ และคณะ (2559) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่องการใช้วิธีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ รองลงมา คือวิธีการใช้สารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพจากอินเทอร์เน็ต และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการรู้คุณค่า และสามารถนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นการสอดแทรกการเรียนรู้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพ จึงมีความสำคัญและการออกแบบการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลต้องมีการส่งเสริมให้นักศึกษาใช้องค์ความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ปราณี อ่อนศรี, 2561) ซึ่งรายวิชาที่สามารถส่งเสริมให้เกิดทักษะดังกล่าวได้โดยตรง เช่น รายวิชาเทคโนโลยีทางด้านสุขภาพ วิทยาการพยาบาล เป็นต้น

สรุปและข้อเสนอแนะ

นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของอยู่ในระดับมาก โดยพบว่านักศึกษาพยาบาลที่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศมากจะมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลมาก โดยระดับของการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลขึ้นอยู่กับความรู้ความยากง่ายต่อการใช้งานและการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ กล่าวคือพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลจะมีระดับมาก เมื่อนักศึกษาพยาบาลรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมากและง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งหมายความว่านักศึกษาพยาบาลมีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการรับรู้ความยากง่ายต่อการใช้งานและในด้านการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาล จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนและการวิจัย ดังนี้

1. อาจารย์ควรออกแบบการเรียนการสอนหรือกิจกรรมที่สร้างโอกาสในการใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล หรือ นวัตกรรมในการดูแลสุขภาพ

2. ด้านการวิจัยควรศึกษาในประเด็นการพัฒนานักศึกษาในด้านการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ การตระหนักในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและศึกษาประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ การปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ที่อนุเคราะห์สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณความร่วมมือจากนักศึกษาพยาบาลทุกคนทุกชั้นปีในการให้ข้อมูลและมีส่วนร่วมในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์, บุญเดือน วัฒนกุล, และ ทศศิรินทร์ รื่นเรือง. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 25(2), 178-193.
- กรรณิการ์ รัชอินทร์, และชนิษฐา วรชงชัย. (2562). สมรรถนะของพยาบาลสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*, 37(4), 100-108.
- กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ. (2561). การรู้ทันสื่อ การรู้ทันตนเองกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 37(1), 200-213.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2564). *ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>
- จันทิมา เขียวแก้ว, ศิริธร ยิ่งแรงเรือง, และทัศนีย์ เกริกกุลธร. (2557). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาทางการแพทย์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 34(4), 219-234.
- จุไรรัตน์ ดวงจันทร์, จันทิมา เขียวแก้ว, พนิตนาถ ชำนาญเสื่อ, เขียวลักษณ์ มีบุญมาก, จุฬารัตน์ ห้าวหาญ, พรเลิศ ชุมชัย, ... นัศรทอง จารุพิสิฐไพบูลย์. (2560). ปัจจัยทำนายการรู้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 11(1), 235-248.
- ชนคดี สยนานนท์. (2555). *พฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชมพู่ วิพูนพงษ์, นิตยาเพ็ญศิริณา, และพาณิ สีสทะลิน. (2559). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลภูมิพล

- อศุลยเดช. *วารสารความปลอดภัยและสุขภาพ*, 9(31), 37-44.
- ทรงฤทธิ์ ทองมีขวัญ, สกุนตลา แซ่เตียว, วรินทร์ลดา จันทร์เมือง, ทิพย์สุคนธ์ กิจรุ่งโรจน์, และจินตวีร์พร
แป้นแก้ว. (2563). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. *วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม*, 21(41), 67-77.
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ยูเออนด์ไออินเตอร์มีเดีย
จำกัด.
- ปราณี อ่อนศรี. (2561). แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยในวิชาชีพพยาบาลยุคประเทศไทย
4.0. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 19(1), 24-29.
- ปวีณภัทร นิธิตันติวัฒน์, สุรีย์จินเรื่อง, และวิภาศิริ นราพงษ์. (2560). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการ
ศึกษาพยาบาล. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี*, 28(2), 183-191.
- พนิตนาถ ขำนาถเสื่อ, จันทิมา เขียวแก้ว, พรเลิศ ชุ่มชัย, ธัญญารักษ์ ดวงคำ, ฉัตรทอง จารุพิสิฐไพบูลย์,
กฤษณา หงส์ทอง, ... เขียวลักษณ์ มีบุญมาก. (2559). การรู้สารสนเทศด้านสุขภาพ การรู้สารสนเทศ
อิเล็กทรอนิกส์ด้านสุขภาพและสภาวะสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันบรมราช
ชนกในกลุ่มเครือข่ายภาคกลาง 2 และเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิจัย
สมาคมห้องสมุด*, 9(1), 93-117.
- พิชญาภา สาแดง , นางฉัทพร รุ่งเนย, รัตนา สิงห์ครุบอน, และพรสุดา ปลอดโปร่ง. (2563). ความสัมพันธ์
ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่สอดคล้องต่อการรู้หลักฐานเชิงประจักษ์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิทยาลัย
พยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 3(3), 177-190.
- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา Education research* (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม:
ตึกศิลาการพิมพ์.
- สุปราณี พลชนะ, และนันทกาญจน์ หาญพรหม. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ.
วารสารแพทย์นาวี, 44(3), 19-34.
- เสาวนีย์ ชูจันทร์, และธรรชัย คนบุญ. (2562). *การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง: มุมมองการศึกษาสำหรับ
นักศึกษาพยาบาลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. สืบค้นจาก
<http://blog.bru.ac.th/wp-content/uploads/2020/09/TRANSFORMATIVE.pdf>
- อรทัย เลื่อนวัน. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ: กรณีศึกษา กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ* (วิทยานิพนธ์ธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,
ปทุมธานี.

- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology, *MIS Quarterly*. <https://doi.org/10.2307/249008>
- Larsen, M. H., Heer, H. C., Lærum-Onsager, E., & Gjevjon, E. R. (2021). Technological literacy in nursing education: A scoping review. *Journal of Professional Nursing*, 36(2), 320-334. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2021.01.008>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2020). The impact of covid 19 on education insights education at a glance 2020. Retrieved from <https://www.oecd.org/education/the-impact-of-covid-19-on-education-insights-education-at-a-glance-2020.pdf>
- Wood, M. J. (2008). The state of evidence-based practice. *Clinical Nursing Research*, 17(2), 71-73.